

DES DE CA N'OLIVER (14)

POR ESCÈNICA I PÀNIC PERIODÍSTIC. DEDICAT ALS PERIODISTES D'OFICI

Antoni Tuduri

Secció de genealogia
de l'Ateneu de Maó

Hi ha una expressió que defineix la por dels actors i les actrius teatrals, la «por escènica» que ve a ser la sensació que experimenta un actor o una actriu, ves a saber per quins motius, quan puja a l'escenari. Avui he escoltat, per la radio, una definició bastant bona i és: «Les cames et tremolen, les mans et suen, la veu se't resseca i tens la panxa plena de papallones: ets a l'escenari, o fent un discurs a la feina, i tens unes ganes boges de no ser-hi. No pateixis, és normal. Se'n diu pànic escènic i, encara que no t'ho creguis els teus ídols musicals també l'han patit». I el locutor feia referència a Bob Dylan, Leonard Cohen i altres músics coneguts. I el mateix passa amb actors i actrius i altra gent de la faràndula.

Hi ha, però, una altre por (o pànic) que consisteix en la sensació que es té quan s'ha d'omplir un paper en blanc, per tal d'escriure o descriure uns fets, unes idees, unes situacions, unes opinions o uns sentiments. Hi ha un sector de la població a qui li afecta relativament poc, atès que es tracta de la seva professió o manera de guanyar-se les garroves i, per consegüent, ja estan curats (mai del tot, certament) d'aquest mal tan desagradable.

ble. No passa el mateix amb aficionats a l'escriptura, com és el meu cas, que menjem del resultat d'altres activitats més o menys remunerades; però no dels guanys de fer d'escriptor d'hores desocupades.

Més d'una vegada he «dit» i escrit que «diuen» que va ser Oscar Wilde qui va «dir» que per a escriure només feien falta dues coses: una, tenir qualque cosa a «dir» i, l'altre, «dir-la». Sembla bo de «dir», però us puc ben assegurar que la segona cosa és relativament fàcil; vas posant una lletra darrera una altre i «per avall Paco», però la primera -el tenir cosa a «dir»- és moltíssim més difícil.

Ara mateix m'he posat davant l'ordinador i ja m'està començant a entrar el «pànic literari». Per cert, he «dit» que m'he posat davant l'ordinador, ja que si escric a ma, quasi sempre tinc que demanar a altres persones que em tradueixin

els meus gargots, més indesxifrables que certes actes sacramentals del segle XVI. Certament, m'hauria de caure la cara de vergonya, però la meua proverbial timidesa (o cara dura, ves a saber, que els extrems es toquen) em permet amagar el cap davall el braç i fer via cap a no sé on.

Com podeu comprovar, estic començant a experimentar aquest desagradable sensació que no em deixa fer endavant. No sé ben bé de que hauria de rallar o d'escriure i, podeu estar ben segurs, no li desig aquest patir ni al pitjor enemic.

Segurament, si la moixa em deixa (disculpeu-me la confiança, però tinc una moixa que se'm posa davant el teclat i em dificulta fer anar els dits), miraré de rallar d'aquest tema del «pànic periodístic d'aprenent».

❖ **US PUC ASSEGURAR** que escriure no és el mateix que xarrar, sobretot quan la xarrada és d'aquelles que Ramón y Cajal (que era un, no dos, com va dir qualcú, igual que Ortega y Gasset, que també era un) anomenava «*Charlas de café*» i molt manco quan la xarrada es transforma en «miting» de barra de bar i, fins i tot, de contingut polític; aquí val tot i s'acostuma a foter-li amb les macetes de rompre, que deien en primer. Ja ho va deixar escrit Àngel Ruiz i Pablo al pròleg de «Per fer gana». Deia, textualment,

«Açò de s'escriure, per es qui té vergonya, no és un ball encantat, en es qual succeeix que es qui el treu fa sonar lo que vol...». Poca broma, en Ruiz i Pablo no anava gens errat.

❖ **UN COP DIT** que un servidor és un aficionat de no massa categoria -és una afirmació òbvia i evident- i que l'enfrontament amb una pantalla buida de lletres em produeix «pànic literari-periodístic» no em queda més remei que manifestar el meu reconeixement als professionals dels mitjans, especialment els escrits, com ara el **MENORCA**, que no es poden permetre el luxe de patir d'aquest mal, atès que el diari té que sortir cada dia i de la millor manera i forma possible. No valen excuses de «avui no em va bé» o com diu en Serrat a una de les seves cançons primerenques, «*hoy las musas han pasado de mí...*» i, molt manco, fer com el malalt que es pixava al llit i deia que sua-va. Els escrits dels periodistes podran agradar més o manco a un sector o a un altra dels lectors quotidians, però tenen que aparèixer dia a dia. I açò costa... i costa molt més del que podria semblar.

I, mireu per on, sense voler i amb un poc de paciència, he passat de les 800 paraules.

Sembla mentida el que m'ha passat, que sense res concret a dir, he pogut arribar a omplir aquest article de la secció de Cultura sense caure en el parany de sortir del pas de qualsevol manera. O potser sí, a gust del lector si ha arribat fins aquí.